

A-4

Ze seminární korespondence – ČKR, AMU, VŠTEČB, VŠPJ

Na dopis k problematice samosprávnosti vysokých škol, formulovaný netermínovaně, s poukazem na fakultativnost reakce, reagovali z oslovených patnácti rektorů do 22.4.2011 tři.

- A-4.1.** Dopis (4.4.2011) rektorům UK, MU, UP, ČVUT, VUT, VŠB-TUO, AMU. Str. 1-2
A-4.2. Reakce (5.4.2011) Doc. Iva Mathého, rektora AMU, na dopis A-4.1 Str. 2-3
A-4.3. Dopis (4.4.2011) rektorkám a rektorům JČU, OU, SU, UHK, UJEP, UTB, VŠTEČB, VŠPJ.
A-4.4. Reakce (12.4.2011) Ing. Marka Vochozky, MBA, Ph.D., pověřeného funkcí rektora VŠTEČB, na dopis A-4.3. Str. 5-6
A-4.5. Reakce (13.4.2011) Ing. Jakuba Novotného, Ph.D., rektora VŠPJ, na dopis A-4.3. Str. 7

A-4.1

Jednota českých matematiků a fyziků
ČESKÁ FYZIKÁLNÍ SPOLEČNOST
Odborná skupina Organizace výzkumu
<http://cms.jcmf.cz/osov/>

Příloha

Doc. Ivo Mathé
rektor
Akademie múzických umění v Praze

Věc: Věcný záměr zákona o vysokých školách – Samosprávnost vysokých škol.

Brno, 4.4.2011

Vážený pane rektore,

obracím se na Vás jako na rektora jedné z vysokých škol, které při diferenciaci jsou zařazovány do prvního sledu, tedy mezi vysoké školy, u nichž je respektování principu samosprávnosti zvláště žádoucí.

Názor, že Pracovní návrh věcného záměru zákona o vysokých školách (23.2.2011) ohrožuje samosprávnost i takových univerzit, jako je Univerzita Karlova, Masarykova univerzita, a dalších, je v reakci z prostředí týmu projektu „Reforma terciárního vzdělávání“ na pozvánku na XX. Akademické fórum označen jako zásadně nepravdivý, absolutně ničím nepodložený. Tento názorový rozpor bude vyjasněn ve veřejné diskusi spolu s další legislativní problematikou na XX. Akademickém fóru, Praha, 14.4.2011. Do jeho vstupních informací budou zařazena vyjádření představitelů zainteresovaných institucí k předmětné otázce, tj. zda je samosprávnost univerzit některými body Pracovního návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách ohrožena.

Jednota českých matematiků a fyziků ani žádná její složka není oficiálním připomínkovým místem a nedisponuje žádnými kompetencemi, například při rozhodování o financování vysokých škol apod. Semináře Akademického fóra se zaměřují na odbornou problematiku vzdělávání a vědy.

Ve srovnání s uplatněním stanovisek prostřednictvím významných připomínkových institucí (Rada vysokých škol, Česká konference rektorů, přední vysoké školy, ...), respektovaných exekutivou i legislativou, se jeví v daném případě smysluplnost aktivity Akademického fóra jako jen malá –

bude dána mírou spontánního zájmu činitelů z exekutivy a jednotlivců-zákonodárců. Považujete-li přesto za užitečné na tento dopis pozitivně reagovat, bude vítáno Vaše vyjádření k problematice samosprávnosti, jakkoli obsáhlé nebo jakkoli stručné. Vaše vyjádření se promítne autenticky do dokumentu, který Odborná skupina Organizace výzkumu ČFS JČMF poskytne vrcholným orgánům státní správy, příslušným zákonodárným institucím a zainteresovaným jednotlivcům.

S poděkováním za včasnou reakci a s úctou a srdečným pozdravem

Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc.,
předseda Odborné skupiny Organizace výzkumu ČFS JČMF
cernohorsky@physics.muni.cz

Příloha: Pozvánka na XX. Akademické fórum, Praha, 14.4.2011.

CC: Ing. Jan Koucký, Ph.D., náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy
pro výzkum a vysoké školství
Prof. Ing. Jan Hálek, CSc., hlavní garant projektu „Reforma terciárního vzdělávání“

Dopis stejného znění je zaslán rektorům těchto dalších vysokých škol:

Akademie múzických umění v Praze
České vysoké učení technické v Praze
Masarykova univerzita
Univerzita Karlova v Praze
Univerzita Palackého v Olomouci
Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
Vysoké učení technické v Brně

Doc. Ivo Mathé	ivo.mathe@amu.cz
Prof. Ing. Václav Havlíček, CSc.	havlicek@cvut.cz
Prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M.	rektor@muni.cz
Prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc.	rektor@cuni.cz
Prof. RNDr. Miroslav Mašláň, CSc.	rektor@upol.cz
Prof. Ing. Ivo Vondrák, CSc.	ivo.vondrak@vsb.cz
Prof. Ing. Karel Rais, CSc., MBA	rektor@vutbr.cz

A-4.2

Dne 5.4.2011 8:18, Ivo MATHÉ napsal(a):

Vážený pane profesore,
čas mi dovoluje jen stručnou reakci, právě v nastávajících dvou týdnech jsem a budu stále na cestách...
Pracovní návrh věcného záměru zákona o vysokých školách jsem již pro potřeby ČKR připomínkoval resp. komentoval, v lecčem detailně.
Do pracovní skupiny MŠMT pro přípravu citované normy se pak podařilo prosadit pět členů reprezentujících ČKR. Nemám právo nyní hodnotit či analyzovat shromážděné připomínky kolegů-rektorů, avšak obavy o autonomii veřejných vysokých škol vyplývají ze všech příspěvků.
Za sebe bych chtěl zdůraznit značnou kontradikci mezi částí B.
Zhodnocení stávající právní úpravy a celým následujícím textem. Zatímco zmíněna úvodní část stávající normy charakterizuje coby málem archaickou a anonsuje značnou modernizaci včetně potvrzení samosprávy veřejných vysokých škol, následující formulace implikují mnohem vyšší míru (i politické) ingerence ministerstva (často subalterních úředníků), vlády,

prezidenta republiky a poměrně volně popsané Agentury, která, byť "autonomní právnická osoba veřejného práva" bude zcela v rukách politiků.

Návrh zákona bude samozřejmě v mnohém upraven před kompozicí paragrafovaného znění, ale již předložený v mnohém materiálu svědčí o záměrech MŠMT (jeho úředníků), které lze nazvat snahou o získání značné nadvlády nad univerzitami v České republice.

Moc hezky Vás zdravím,
I.M.

A-4.3

Jednota českých matematiků a fyziků
ČESKÁ FYZIKÁLNÍ SPOLEČNOST
Odborná skupina Organizace výzkumu
<http://cms.jcmf.cz/osov/>

Příloha

**Prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc., Prof. h. c.
rektorka
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích**

Věc: Věcný záměr zákona o vysokých školách – Samosprávnost vysokých škol.

Brno, 4.4.2011

Vážená paní rektorko,

obracím se na Vás jako na rektorku jedné z vysokých škol, které při diferenciaci nejsou zařazovány do prvního sledu. Tím by však nemusela být dotčena dosavadní míra samosprávnosti.

Názor, že Pracovní návrh věcného záměru zákona o vysokých školách (23.2.2011) ohrožuje samosprávnost i takových univerzit, jako je Univerzita Karlova, Masarykova univerzita, a dalších, je v reakci z prostředí týmu projektu „Reforma terciárního vzdělávání“ na pozvánku na XX. Akademické fórum označen jako zásadně nepravdivý, absolutně ničím nepodložený. Tento názorový rozpor bude vyjasněn ve veřejné diskusi spolu s další legislativní problematikou na XX. Akademickém fóru, Praha, 14.4.2011. Do jeho vstupních informací budou zařazena vyjádření představitelů zainteresovaných institucí k předmětné otázce, tj. zda je samosprávnost univerzit některými body Pracovního návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách ohrožena.

Jednota českých matematiků a fyziků ani žádná její složka není oficiálním připomínkovým místem a nedisponuje žádnými kompetencemi, například při rozhodování o financování vysokých škol apod. Semináře Akademického fóra se zaměřují na odbornou problematiku vzdělávání a vědy.

Ve srovnání s uplatněním stanovisek prostřednictvím významných připomínkových institucí (Rada vysokých škol, Česká konference rektorů, ...), respektovaných exekutivou i legislativou, se jeví v daném případě smysluplnost aktivity Akademického fóra jako jen malá – bude dána mírou spontánního zájmu činitelů z exekutivy a jednotlivců-zákonodárců. Považujete-li přesto za užitečné na tento dopis pozitivně reagovat, bude vítáno Vaše vyjádření, jakkoli obsáhlé nebo jakkoli stručné, o představě, jaká míra samosprávnosti by měla být Vaší univerzitě při reformě vysokého školství přiznána. Vaše vyjádření se promítne autenticky do dokumentu, který Odborná skupina Organizace

výzkumu ČFS JČMF poskytne vrcholným orgánům státní správy, příslušným zákonodárným institucím a zainteresovaným jednotlivcům.

S poděkováním za včasnou reakci a s úctou a srdečným pozdravem

Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc.,
předseda Odborné skupiny Organizace výzkumu ČFS JČMF
cernohorsky@physics.muni.cz

Příloha: Pozvánka na XX. Akademické fórum, Praha, 14.4.2011.

CC: Ing. Jan Koucký, Ph.D., náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy
pro výzkum a vysoké školství

Prof. Ing. Jan Hálek, CSc., hlavní garant projektu „Reforma terciárního vzdělávání“

Dopis stejného znění je zaslán rektorkám a rektorům těchto dalších univerzit:

(Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích)

Ostravská univerzita v Ostravě

Slezská univerzita v Opavě

Univerzita Hradec Králové

Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Vysoká škola polytechnická Jihlava

Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích

Západočeská univerzita v Plzni

Prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc., Prof. h. c.

rektor@jcu.cz

Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.

jiri.mockor@osu.cz

Doc. PhDr. Rudolf Žáček, Dr.

rektor@slu.cz

Doc. RNDr. Josef Hynek, CSc., MBA, Ph.D.

josef.hynek@uhk.cz

Prof. RNDr. René Wokoun, CSc.

rektor@ujep.cz

Doc. PaedDr. Ilona Mauritzová, Ph.D.

rektor@rek.zcu.cz

Prof. Ing. Petr Sáha, CSc.

rektor@utb.cz

Ing. Jakub Novotný, Ph.D.

rektor@vspj.cz

Ing. Marek Vochozka, MBA, Ph.D.

vochozka@vstecb.cz

A-4.4

VYSOKÁ ŠKOLA TECHNICKÁ A EKONOMICKÁ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ing. Marek Vochozka, MBA, Ph.D.

pověřený výkonem funkce rektora

Vážený pan

Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc.

předseda Odborné skupiny Organizace výzkumu ČFS JČMF

Jednota českých matematiků a fyziků

ČESKÁ FYZIKÁLNÍ SPOLEČNOST

Malostranské nám. 25

118 00 Praha 1

V Českých Budějovicích dne 12. dubna

Vážený pane profesore,

předně děkuji za dopis, který jste mi zaslal a kterým jste mne vyzval, abych se vyjádřil k možnosti ohrožení samosprávnosti univerzit.

Velmi rád tak učiním. Osobně považuji nástin problému tímto způsobem za nešťastný. Konkrétně jde o formulaci: „*ohrožuje samosprávnost i takových univerzit, jako je ...*“. Vyjádření mi připadá jako snaha o kategorizaci univerzit v České republice na ty, u nichž by byla případná ztráta samostatnosti problémem, a na ty, u nichž to ve svém důsledku vůbec nevadí. Chápu však, že jde jen o formulační nesrovnalost.

Věcný záměr zákona o vysokých školách velmi vítám a domnívám se, že je nutné ocenit snahu autorů. Přestože s mnohými jednotlivostmi nesouhlasím, považuji věcný záměr zákona jednoznačně jako krok vpřed a snahu reagovat na měnící se podmínky českého a evropského vysokého školství. Předně chápu jako velmi pozitivní snahu o diverzifikaci vysokých škol (byť pouze na univerzitní a vysoké školy odborné). Rovněž se mi líbí, že zákon respektuje rychlý vývoj společnosti a mnohdy turbulentní prostředí, v němž se nacházíme. Můžeme to vycítit ze snahy o určité přeskupení pravomocí orgánů vysokých škol, čímž dochází k posunu od ryze akademického pojetí řízení k manažerskému (k většímu tlaku na vymezení vztahu odpovědnosti a pravomocí). Našel bych celou řadu dalších systémových přínosů zákona, nespočet pozitivních jednotlivostí, ale na druhé straně i mnoho negativních předpokladů. Avšak to není předmětem mé reakce.

Z hlediska samosprávy vysoké školy mi přijde velmi pozitivní tlak na definici školy prostřednictvím jejího statutu a v něm vyjádřené mise. Vysoká škola bude moci vymezit samostatně své poslání, řídicí strukturu i pravidla hospodaření.

Velmi negativně ve vztahu k samostatnosti nahlížím především na čtyři myšlenky věcného záměru:

1. **Způsob výběru členů správní rady vysoké školy není zcela transparentní:** Méně než polovina členů může být, a pravděpodobně je to tak zamýšleno, delegována politickou reprezentací. V případě univerzit je předpokládána pravomoc prezidenta ČR. U vysokých škol odborných se záležitosti ujme Ministr školství, mládeže a tělovýchovy.
2. **Správní rada je postavena na roveň akademickému senátu vysoké školy.** Jestli vezmu v úvahu situaci vysokých škol odborných, předpokládá věcný záměr členství pěti osob. Pokud se budou správní rada a akademický senát vyjadřovat ke stejným záležitostem (bez toho aniž by byl stanoven pouze jeden rozhodující orgán), bude docházet ke sporům, které bude řešit jakýsi smírčí soud. Dostaneme se tak do stavu, kdy tři členové správní rady mohou vyvolat patovou situaci (smírčí jednání předpokládá účast zástupců obou orgánů),

- jejíž vyřešení bude v poslední instanci garantovat MŠMT (např. sloučením problémové vysoké školy s jinou).
3. Velmi negativně vnímám **roli MŠMT při kontraktovaném financování**. MŠMT deklaruje snahu formulovat společenskou objednávku (což nemusí ve svém důsledku znamenat negativní vývoj). Avšak hrozí riziko, že bude objektivně hodnotit míru plnění svých cílů ze strany jednotlivých škol. I když se dostaneme do fáze, že budou exaktní kritéria stanovena předem, myslím, že se tlaku a možnému nesouladu mezi vysokou školou a správním úřadem nevyhneme.
 4. Nepovažuji za příliš šťastné, aby byla **veřejnost angažována v tvorbě dlouhodobého záměru školy**. Když pominu možné negativní záměry některých účastníků veřejného řízení a někdy i jejich nekompetentnost, nemůžeme z ekonomického pohledu poskytování považovat poskytování vysokoškolského vzdělání za veřejný statek. Dle definice Samuelsena a Nordhause se jedná o statek klubový (ne každý má přístup k tomuto vzdělání). Proto navrhuji, abychom tak i k vysokoškolskému vzdělávání přistupovali.

Svůj názor jsem vyjádřil velmi stručně. Věřím však, že i přesto bude zřejmý můj postoj k zákonu a k Vámi řešenému problému.

S pozdravem

Vochozka v. r.

A-4.5

Dne 13.4.2011 23:25, Jakub Novotný napsal(a):

Vážený pane profesore,

děkuji za zasloupanou pozvánku na zítřejší Akademické fórum. Bohužel se ho nemohu z důvodu jiných pracovních povinností zúčastnit.

Ze znění Pracovní návrh věcného záměru zákona o vysokých školách (23.2.2011) mi nevyplývá žádné bytostné ohrožení samostatnosti a samosprávnosti naší vysoké školy. Z Vašeho dopisu jsem zcela neporozuměl konstatování, že naše vysoká škola je jedna z těch, "které při diferenciaci nejsou zařazovány do prvního sledu." Nevím přesně, jakou diferenciaci a jaký první sled máte na mysli.

Pracovní návrh věcného záměru zákona o vysokých školách jako celek je z mého osobního pohledu i pohledu naší školy potřebným krokem vpřed. V příloze Vám pro informaci zasílám stanovisko, které jsem předkládal v rámci připomínkování v ČR.

S pozdravem

Jakub Novotný
rektor
Vysoká škola polytechnická Jihlava
Tolstého 16, 586 01 Jihlava
www.vspj.cz

Stanovisko k Pracovnímu návrhu věcného záměru zákona o vysokých školách

Předložený pracovní návrh věcného záměru zákona o vysokých školách představuje propracovaný, vnitřně konzistentní a komplexní koncept moderního vysokého školství, jehož realizace by, dle mého názoru, vedla k vyšší flexibilitě i diverzitě vysokých škol v České republice. Ve všech **hlavních rysech** předložený návrh **podporuji**.

Vzhledem k tomu, že se jedná o pracovní návrh věcného záměru zákona – i s ohledem na některé zveřejněné negativní reakce – nepovažuji za účelné připomínkovat některé dílčí návrhy, které považuji za diskutabilní. V porovnání s celkem návrhu jsou v podstatě marginální a zbytečně by v této fázi debaty o předloženém návrhu oslabovali podporu, kterou si podle mého přesvědčení záměr zaslouží.

S ohledem na avizovanou pracovní skupinu¹, do které bude ČR nominovat čtyři zástupce, apeluji na Předsednictvo ČR, aby při nominaci zohlednilo celkový počet neuniverzitních vysokých škol v České republice (dle znění návrhu zákona tzv. odborných vysokých škol) a byl tedy zastoupen i představitel tohoto sektoru. Zároveň s touto žádostí vyjadřuji svoji ochotu se, v případě potřeby, aktivně zapojit.

25. března 2011
Jakub Novotný
Vysoká škola polytechnická Jihlava

¹ Dle Zápisu z úvodního jednání k pracovnímu návrhu věcného záměru o vysokých školách konaného dne 9. března 2011.